

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В. СТЕФАНІКА**

**Факультет психології
Кафедра філософії, соціології та
релігієзнавства**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з навчальної роботи
Михайлишин Г.Й.

“__” _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

спеціальність **281 Публічне управління та адміністрування**
освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Івано-Франківськ – 2018 рік

Робоча програма **Історія української культури** для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» (освітня програма «Публічне управління та адміністрування») – 11 с.

Розробник:

Возняк С.В., кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

Протокол № 1 від серпня 2018 року

Завідувач кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

_____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування	Обов'язкова	
	281 Публічне управління та адміністрування (освітня програма "Публічне управління та адміністрування")		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 1		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 2	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	6 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	78 год.
Індивідуальні завдання:			
год.			
Вид контролю: <u>залік</u>			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 33 % та 66%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни спрямована на формування у студентів високий, теоретично обґрунтований та практично випробуваний рівень орієнтованості у закономірностях розвитку української культури, детально продемонструвати змістовну, світоглядну, естетичну та смислоутворюючу унікальність слов'янських та українських культурних надбань та здобутків, розкрити місце української культури в контексті світової та європейської.

Завдання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- концептуальні засади історії та теорії української культури;
- світоглядні особливості української культури та їх зв'язок з національним характером;
- сутність феномену української культури як детермінанти суспільної свідомості;
- основні етапи формування художніх стилів в українській культурі;
- роль і значення культури в житті людини, загальні закономірності її функціонування;
- культурні надбання провідних світових цивілізацій, основні етапи європейської культури, особливості розвитку української культури в контексті світової;
- не тільки емпіричний опис культур, але і їх порівняльний аналіз, і витоки спільного та специфічного в культурі;
- методика аналізу минулих та сучасних соціокультурних процесів;
- гуманістичний зміст української культури, її значення для творчого самоусвідомлення поколінь у національному розвитку та світовій цивілізації;
- основні напрями розвитку духовної культури і мистецтва, міжнародні культурні зв'язки України.

вміти:

- аналізувати об'єкт, предмет і методи української культурознавчої науки, її понятійно-категоріальний апарат;
- визначати сутність та своєрідність української культури;
- визначати основні види та типи українського мистецтва;
- робити теоретичний аналіз українського культурно-історичного процесу;
- визначати тенденції світової культури, місце і роль України у сучасному міжнародному культурному житті;
- застосовувати знання з історії української культури у своїй професійній та громадській діяльності;
- формувати індивідуальну (авторську) позицію щодо актуальних культуротворчих проблем в Україні та світі;
- розуміти культуру як природню цілісність через призму культурного становлення людини і суспільства;
- відстежувати процеси інтеграції та диференціації культур в глобальному світі;
- фахово аналізувати та коментувати важливі соціокультурні зміни;

- застосовувати отримані знання при практичному аналізі провідних тенденцій в сучасному культурному просторі;
- пропонувати власне вирішення актуальних культуротворчих проблем.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен освоїти **компетентності:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність працювати в команді.

Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання

Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Культура як соціальне явище, як феномен людського буття.

Розуміти різноманітні визначення культури як універсальної форми та смислоутворення людської діяльності із творення та розвитку властиво людського, вміти інтерпретувати значення культури та орієнтації в ній як для окремої людини, так і для спільноти загалом. Вміти розрізняти підходи до вивчення культури.

Тема 2. Міфологічний тип світогляду. Міфологія індоєвропейців

Знати специфіку міфологічного типу світогляду, особливості формування міфологічних культурних архетипів, орієнтуватись у культурних надбаннях різноманітних міфологічних систем. Знати специфіку та особливості індоєвропейської міфології у контексті її впливу на подальшу історію української культури.

Тема 3. Середньовічна культура Європи та Київської Русі. Вплив Християнства на українську культуру

Орієнтуватись у особливостях культури Середньовіччя у Європі із контекстуалізацією світоглядних орієнтирів середньовіччя у локальну культуру Київської Русі. Знати особливості та культурний вплив хрещення Русі на подальши розвиток української культури.

Тема 4. Культура Відродження в Європі та Україні

Орієнтуватись у культурному смислі епохи Відродження в рамках світової культури загалом та української культури зокрема. Вміти інтерпретувати художні, суспільні, інтелектуальні та пвсьякденні аспекти культури Відродження в рамках української культури.

Тема 5. Різноманіття стильових проявів в культурі Нового часу (XVII-XIX ст.)

Знати особливості художньої культури зазначеної доби та її вплив на світоглядні орієнтири української історичної спільноти. Вміти розрізняти та інтерпретувати культурне значення творів мистецтва та історичних подій вказаної епохи.

Тема 6. Українська культура XX-XXI ст.

Знати причини, наслідки та закономірності культурних трансформацій на межі класики та модерну\постмодерну\метамодерну. Знати особливості існування української культури на початку XX століття, під час існування СРСР та у період незалежності України. Вміти відслідковувати взаємозв'язки між історичними, суспільними, політичними та економічними особливостями існування України та її культурою та мистецтвом вказаної доби. Розуміти особливості існування української культури у контексті світової.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Культура як соціальне явище, як феномен людського буття.	14	2	2			10	14	1	1			12
Тема 2. Міфологічний тип світогляду. Міфологія індоєвропейців	14	2	2			10	14	1	1			12
Тема 3. Середньовічна культура Європи та Київської Русі. Вплив Християнства на українську культуру	14	2	2			10	14	1	1			12
Тема 4. Культура Відродження в Європі та Україні	16	4	2			10	16	1	1			14
Тема 5. Різноманіття стильових проявів в культурі Нового часу (XVII-XIX ст.)	18	4	4			10	18	1	1			16
Тема 6. Українська культура XX-XXI ст.	14	2	2			10	14	1	1			12
Усього годин	90	16	14			60	90	6	6			78

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Культура як соціальне явище, як феномен людського буття.	2
2	Тема 2. Міфологічний тип світогляду. Міфологія індоєвропейців	2
3	Тема 3. Середньовічна культура Європи та Київської Русі. Вплив Християнства на українську культуру	2
4	Тема 4. Культура Відродження в Європі та Україні	2
5	Тема 5. Різноманіття стильових проявів в культурі Нового часу (XVII-XIX ст.)	4
6	Тема 6. Українська культура XX-XXI ст.	2
	Разом	14

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Культура як соціальне явище, як феномен людського буття.	10
2	Тема 2. Міфологічний тип світогляду. Міфологія індоєвропейців	10
3	Тема 3. Середньовічна культура Європи та Київської Русі. Вплив Християнства на українську культуру	10
4	Тема 4. Культура Відродження в Європі та Україні	10
5.	Тема 5. Різноманіття стильових проявів в культурі Нового часу (XVII-XIX ст.)	10
6.	Тема 6. Українська культура XX-XXI ст.	10
	Разом	60

7. Індивідуальні завдання

Типовою формою додаткової самостійної (індивідуальної) роботи студентів є підготовка доповіді чи реферату, есе, презентації та складання термінологічного словника.

Реферат є самостійним науковим дослідженням студента, що засвідчує його вміння працювати з джерелами, науковою літературою, робити висновки й узагальнення, використовувати сучасні методи наукових досліджень.

Критерії оцінювання реферату.

Теми рефератів

1. Загальнолюдські цінності та національні культурні традиції.
2. Мистецтво в структурі національної культури.
3. Проблема європеїзації української культури у творчій спадщині

Миколи Хвильового.

4. Сучасні дослідження з історії української культури.
5. Міфологічне світосприйняття первісної людини.
6. Трипільська культура та її вплив на побут і мистецтво східних слов'ян.
7. Людина і світ у міфології давніх слов'ян.
8. Боги та герої давньогрецьких міфів у культурі античного Причорномор'я.
9. Архітектура і скульптура в художній культурі античного Причорномор'я.
10. Давньоруський книжник, історик та публіцист Нестор.
11. Середньовічна картина світу в «Слові о полку Ігоревім».
12. Роль Північного Відродження в українській культурі XVI ст.
13. Братства і реформаційний рух XVI ст.
14. Вітчизняна оборонна архітектура XIV–XVI ст.: від готики до ренесансу.
15. Культура України XV–XVI ст. очима чужинців.
16. Просвітницька діяльність Києво-Могилянської академії.
17. Козацьке літописання та формування національної самосвідомості.
18. Кирило-Мефодіївське братство та розвиток національної самосвідомості.
19. Художні стилі в українській архітектурі XIX ст.
20. Світ старої України у «Вечорах на хуторі коло Диканьки» Миколи Гоголя.

8. Методи навчання

лекції та семінарські заняття із застосуванням тематичних презентацій, проблемних диспутів, рефератів та письмових завдань.

9. Методи контролю

Поточний та підсумковий:

оцінювання засвоєного змісту матеріалу семінару, тобто усне і письмове опитування на семінарських заняттях (з виставленням балів – за стобальною шкалою);

оцінювання творчих, пошукових завдань, доповідей, реферативних повідомлень;

оцінювання контрольної роботи.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль (залік) виставляється за результатами семінарських занять. Наявність щонайменше чотирьох оцінок (двох – за усні відповіді, однієї – за письмову контрольну роботу та однієї за індивідуальну/самостійну роботу)

є достатньою підставою для зарахування курсу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
50-59	E		
26-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

Основна література

1. Історія світової та української культури: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. – К., 2010.
2. Кашуба М. В. Історія української культури: Курс лекцій. – Л., 2011.
3. Климова Л. В. Художня культура. Підруч. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 160с.
4. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст.: Навч. посіб. / Під. ред. Л. І. Кормича, В. В. Багацького. – Х., 2003.
5. Матвеева Л. Л. Культурологія: курс лекцій: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. – 512с.
6. Фареній І. А. Історія української культури з найдавніших часів до кінця Х VIII століття: Короткий курс лекцій для студентів заочної форми навчання. – Черкаси, 2012. – 155 с.
7. Шейко В. М., Білоцерківський В. Я. Історія української культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2011.

Допоміжна література

1. Балушок В. Українська етнічна спільнота: етногенез, історія, етнімія / В. Балушок. – Біла Церква, 2008.
2. Бунятян К. П. Давнє населення України : навч. посіб. / К. П. Бунятян. – К., 2003.
3. Вандишева-Ребро Н.В. Актуальні проблеми сучасної естетики. Постмодернізм : метод. посіб. / Н.В. Вандишева-Ребро. – Суми, 2007.
4. Давньоруські любомудри / В. Горський, О. Вдовина, Ю. Завгородній, О. Киричок. – К., 2004.

5. Жак Ле Гофф. Середньовічна уява / Жак Ле Гофф. – Львів, 2007.
6. Історія української культури : у 5 т. / Ю.С. Асєєв, В.Д. Баран, І.А. Баранов та ін., голов. ред. П.П. Толочко. – К., 2001. – Т. 1. Історія культури давнього населення України. Т. 2. Українська культура XIII – першої половини XVII століть.
7. Маслійчук В. Слобідська Україна / В. Маслійчук. – К., 2008.
8. Морфологія культури : тезаурус / за заг. ред. В. О. Лозового. – Х..
9. Савицкая Л.Л. На пути обновления. Искусство Украины в 1890-1910-е гг. / Л.Л. Савицкая. – Х., 2006.
10. Савицкая Л.Л. Художественная культура Украины. Вторая половина XIX – начало XX вв. : консп. лекции / Л.Л. Савицкая. – Х., 2005.
11. Савчук Б. Українська етнологія: навч. посібник / Б. Савчук. – Івано-Франківськ, 2004.
12. Шевчук В. Муза Роксоланська: Українська література XVI – XVIII століть : у 2-х кн. / В. Шевчук. – К., 2004. – Кн. 1: Ренесанс. Раннє бароко.
13. Шевчук В. Муза Роксоланська: Українська література XVI–XVIII століть : у 2-х кн. / В. Шевчук. – К., 2005. – Кн. 2: Розвинене бароко. Пізнє бароко.
14. Шейко В.М. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга половина XIX – початок XXI ст.) / В.М. Шейко, Ю.П. Богуцький. – К., 2005.

Інформаційні ресурси в інтернеті

(перелік інформаційних ресурсів)

1. Моя Україна. Культура // <http://mojaukraina.io.ua/s108554/kultura>
2. Культура України. Електронна Бібліотека // <http://elib.nplu.org/>
3. Культура. Міністерство культури України. Національне газетно-журнальне видавництво // <http://cultua.media/>
4. Український світ // <https://www.facebook.com/UKRSVIT>
5. Енциклопедія українознавства // <http://diasporiana.org.ua>
6. Навчальні матеріали онлайн. Культурологія // <http://pidruchniki.com/kulturologiya/>
7. Історія української культури. Ізборник // <http://litopys.org.ua/istkult/ikult.htm>
8. Конспект лекцій з історії та культури України // http://studies.in.ua/istorijata-kultura-ukrainy-lekcii.html_